

Status
Geheim met termijn

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
6 september 2022

Eindtermijn
6 september 2022

Onderwerp

Spoorcorridor Leiden-Utrecht - Aanpassing scope, bestuursovereenkomsten en
rijkssubsidie

Advies

1. Aan te gaan het Addendum bij Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Alphen a/d Rijn vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 en Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Rijnwoude vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 met de gemeente Alphen aan den Rijn;
2. Vast te stellen de aanbiedingsbrief, waarmee het addendum aan de gemeente Alphen aan de Rijn wordt verzonden met het verzoek aan B&W om uiterlijk 31 oktober 2022 te besluiten dit addendum aan te gaan;
3. Aan te gaan het Addendum bij Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Leiden vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 met de gemeente Leiden;
4. Vast te stellen de aanbiedingsbrief, waarmee het addendum aan de gemeente Leiden wordt verzonden met het verzoek aan B&W om uiterlijk 31 oktober 2022 te besluiten dit addendum aan te gaan;
5. Aan te gaan het Addendum bij Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland – Holland Rijnland vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 met de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland;
6. Vast te stellen de aanbiedingsbrief, waarmee het addendum aan Holland Rijnland wordt verzonden met het verzoek aan het Dagelijks Bestuur om uiterlijk 31 oktober 2022 te besluiten dit addendum aan te gaan;
7. Vast te stellen de brief aan de gemeente Zoeterwoude, waarmee bevestigd wordt dat de provincie Zuid-Holland de door gemeente Zoeterwoude betaalde bijdrage voor het station Zoeterwoude-Meerburg ad € 847.268,08 (prijsspeil 1-1-2012) vermeerderd met rente ad € 174.182,52 (conform artikel 14 lid 4 van de Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Zoeterwoude vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013) aan de gemeente zal terugbetalen;
8. Vast te stellen de brief aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarmee wordt voorgesteld de subsidie HOV-NET Zuid-Holland Noord met € 51.704.078 te verlagen en tevens de verdeling over de drie projecten wordt gelijkgetrokken naar het door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vastgesteld subsidiepercentage van 54,3%;

9. Vast te stellen de brief waarmee Provinciale Staten over de aanpassingen van de scope van het project Spoorcorridor Leiden-Utrecht, de bestuursovereenkomsten HOV-Net Zuid-Holland Noord en de rijkssubsidie HOV-Net Zuid-Holland Noord worden geïnformeerd;
10. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij het GS-voorstel Spoorcorridor Leiden-Utrecht - Aanpassing scope, bestuursovereenkomsten en rijkssubsidie;
11. Geheimhouding op te leggen op de besluiten 1 tot en met 6 en besluit 9 met de daarbij behorende bijlagen en op dit GS-voorstel, op grond van artikel 55 van de provinciewet jo. artikel 5.1, vierde lid van de Wet open overheid, en deze geheimhouding op 27 september 2022 op te heffen.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan de heer F. Zevenbergen, gedeputeerde van de Provincie Zuid-Holland, om de addenda bij de Bestuursovereenkomsten vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 met respectievelijk de gemeente Alphen aan den Rijn, de gemeente Leiden en Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikte belang in de addenda onder besluit 1, 3 en 5.

Bijlagen

1. GS brief aan Gemeente Alphen ad Rijn inzake Spoorcorridor Leiden-Utrecht Utrecht – aanpassing bestuursovereenkomst
2. Addendum bij Bestuursovereenkomst PZH-gemeente Alphen Rijnwoude vanwege HOV-NET Zuid-Holland Noord
3. GS brief aan Gemeente Leiden inzake Spoorcorridor Leiden-Utrecht – aanpassing bestuursovereenkomst
4. Addendum bij Bestuursovereenkomst PZH-gemeente Leiden vanwege HOV-NET Zuid-Holland Noord
5. GS brief aan Holland Rijnland inzake Spoorcorridor Leiden-Utrecht – aanpassing bestuursovereenkomst
6. Addendum bij Bestuursovereenkomst PZH-regio Holland Rijnland vanwege HOV-NET Zuid-Holland Noord
7. GS brief aan Gemeente Zoeterwoude inzake Spoorcorridor Leiden-Utrecht - afspraken bestuursovereenkomst
8. GS brief aan Ministerie van IenW inzake Subsidiebeschikking HOV-NET ZHN Aanpassing subsidiehoogte en -verdeling
9. GS brief aan PS inzake Spoorcorridor Leiden-Utrecht - Aanpassing scope, bestuursovereenkomsten en rijkssubsidie - DOS-2013-0002216
10. Machtigingsformulier CdK inzake Addenda bij Bestuursovereenkomsten vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord

1 Toelichting voor het College

In 2018 is gebleken dat de oorspronkelijke scope van het project Spoorcorridor Leiden-Utrecht, en de nadien ontwikkelde Versnelde Intercity variant, niet haalbaar waren vanwege forse extra investeringen in de baanstabiliteit. In het BO MIRT van november 2020 zijn toen voorlopige afspraken gemaakt over de scope van het project spoorcorridor Leiden-Utrecht. Ook is besloten er naar te streven een duidelijk beeld te krijgen over de benodigde investeringen voor het gehele subsidieproject HOV-net Zuid-Holland Noord (bestaande uit de projecten Spoorcorridor Leiden-Utrecht, Spoorcorridor Alphen-Gouda en Buscorridor Leiden-Katwijk-Noordwijk) en afspraken te maken over de inzet van het eventuele resterende budget binnen de regio.

Eind 2021 is een eerste belangrijke stap gezet in de verbetering van de verbinding Leiden-Utrecht met de frequentieverhoging naar 4 keer per uur in de brede spits (van circa 6 uur tot 10 uur en van 15 tot 20 uur) per vanaf 13 december 2021. Vervolgens zijn in de stuurgroepvergadering van 22 december 2021 alle betrokken partijen akkoord gegaan met de definitieve scope van het project spoorcorridor Leiden-Utrecht en is dit heuglijk nieuws op 12 januari 2022 naar buiten gebracht.

Deze nieuwe scope (uitbreiding naar vier treinen per uur de hele dag, de ongelijkvloerse kruising Burgemeester Smeetsweg te Zoeterwoude en het nieuwe station Hazerswoude-Rijndijk) vraagt om het aanpassen van enkele afspraken, die zijn vastgelegd in de met de regiopartijen op 17 mei 2013 gesloten bestuursovereenkomsten HOV-NET Zuid-Holland Noord. In de afgelopen periode zijn deze aanpassingen in goed overleg afgestemd met de betrokken partijen. Met dit GS voorstel wordt besloten over de aanpassingen van de bestuursovereenkomsten met de gemeenten Alphen aan den Rijn en Leiden en de regio Holland Rijnland.

Er is geen aanpassing op de bestuursovereenkomst met de gemeente Zoeterwoude nodig. Deze gemeente krijgt haar financiële bijdrage die gekoppeld was aan het beoogde station Zoeterwoude Meerburg vermeerderd met rente terugbetaald. Dit wordt met een GS-brief aan gemeente Zoeterwoude bevestigd. Daarnaast wordt in deze brief bevestigd dat GS instemmen met het onlangs door de gemeente ingediende voorstel voor fietsprojecten zal worden toegevoegd aan de Uitvoeringsagenda Fiets en binnen het budget van € 5 miljoen geen cofinanciering van de gemeente wordt gevraagd. In de bestuurs-overeenkomst met Zoeterwoude was namelijk vastgelegd dat de provincie, als onderdeel van het station Zoeterwoude Meerburg, een fiets- en voetgangerstunnel en een aansluitend fietspad zou realiseren. Deze onderdelen waren gedekt vanuit het Programma Fiets met een taakstellend budget van € 5 miljoen. Aangezien het station en daarmee ook deze onderdelen geen deel meer uitmaken van de scope van het project, is eerder met de gemeente afgesproken dat dit budget mag worden ingezet voor andere fietsprojecten binnen haar gemeente.

Daarnaast heeft het Ministerie van IenW laten weten dat vanwege de nieuwe scope ook de rijkssubsidie zal worden verlaagd en doen GS in bijgaande brief aan het Ministerie van IenW het voorstel voor een tussentijdse verlaging, die in goed overleg met het Ministerie tot stand is gekomen.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de tekst in de GS-brief aan PS.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW:

Spoorcorridor Leiden-Utrecht: € 194.364.000 (lastenbudget), € 146.899.000 (batenbudget).

Spoorcorridor Alphen-Gouda: € 79.292.000 (lastenbudget), € 62.291.000 (batenbudget)

Buscorridor Leiden-Katwijk-Noordwijk: € 75.034.000 (lastenbudget), € 63.602.000 (batenbudget).

Programma: PZI 2022-2038 paragraaf Openbaar Vervoer - HOV-NET Zuid-Holland Noord

Financiële risico's: De financiële risico's zijn beperkt. De definitieve scope van Spoorcorridor Leiden – Utrecht is financieel afdoende gedekt, aangezien voor de subsidieverlaging is uitgegaan van de bovenkant bandbreedte van de indicatieve kostenramingen en omdat de regiobijdragen en de netto PZH-bijdrage nog niet naar beneden worden bijgesteld. Het project Spoorcorridor Alphen-Gouda is inmiddels succesvol afgerond. Het project Buscorridor Leiden-Katwijk-Noordwijk is met de subsidieverhoging met € 2,9 miljoen naar verwachting afdoende gedekt.

Toelichting hierbij:

In de brief aan het Ministerie van IenW staat het voorstel voor een tussentijdse verlaging van de subsidie met totaal circa € 52 miljoen (van € 225 miljoen naar € 173 miljoen). In het voorstel aan het Ministerie wordt tevens de verdeling over de drie projecten gelijkgetrokken naar 54,3% voor elk project. Deze aanpassingen zijn met het Ministerie afgestemd, in de brief wordt het Ministerie gevraagd deze wijzigingsvoorstellen te bevestigen.

De voorgestelde subsidieverlaging is als volgt over de projecten verdeeld:

1. Spoorcorridor Alphen aan de Rijn-Gouda: verlaging met € 7,9 miljoen, omdat het oorspronkelijk beoogd passeerspoor niet nodig is.
2. Spoorcorridor Leiden-Utrecht: verlaging met € 46,7 miljoen, vanwege het kleinere pakket aan maatregelen. Van dit bedrag betreft € 19,2 miljoen de extra door het Ministerie van IenW toegekende subsidie, aangezien de rijkssubsidie steeds jaarlijks is geïndexeerd. Vanwege de verwachte subsidieverlaging was deze extra subsidie voor dit project nog niet als inkomsten verwerkt in het PZI, zodat de inkomsten in PZI met € 27,5 miljoen worden verlaagd.
3. Buscorridor Leiden-Katwijk-Noordwijk: verhoging met € 2,9 miljoen, vanwege hogere projectkosten veroorzaakt door prijsstijgingen en door het gelijktrekken van het subsidiepercentage naar 54,3%.

Deze mutaties zijn verwerkt in de Begroting 2023 (incl. PZI 2023-2039), maar aangezien de bedragen na aanlevering hiervan in overleg met het Ministerie nog iets zijn gewijzigd, volgen bij Voorjaarsnota nog enkele correcties.

Juridisch kader

In tegenstelling tot de bestuursovereenkomsten met de gemeenten Alphen aan den Rijn en Leiden en de regio Holland Rijnland, is er geen aanpassing (addendum) op de bestuursovereenkomst met de gemeente Zoeterwoude nodig, aangezien:

- In artikel 8 van deze bestuursovereenkomst is vastgelegd dat, de kosten voor de Ongelijkvloerse kruising Burgemeester Smeetsweg onderdeel zijn van de projectkosten en de gemeente Zoeterwoude hiervoor geen financiële bijdrage verschuldigd is. Deze afspraak blijft ongewijzigd.
- In artikel 14 van deze bestuursovereenkomst is vastgelegd dat, indien het station Zoeterwoude Meerburg niet uiterlijk op 1 januari 2023 wordt bediend, de provincie Zuid-Holland de bijdrage ad € 847.268,08 (prijspeil 1-1-2012) vermeerderd met rente terugbetaalt. Deze terugbetaling wordt nu uitgevoerd.

Aan de besluiten 1 tot en met 6 met de daarbij behorende bijlagen en besluit 9 en op dit GS-voorstel wordt op grond van artikel 55 van de Provinciewet geheimhouding opgelegd aan eenieder die hiervan kennis draagt. De reden is het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie. De geheimhouding om deze reden is genoemd in artikel 5.1, vierde lid van de Wet open overheid:

“Openbaarmaking van dit besluit kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist”. De geheimhouding wordt op 27 september 2022, de dag van verzending van de GS-brief aan PS, opgeheven.

Met dit besluit wordt een GS-brief aan PS, de gemeente Zoeterwoude en het Ministerie van I&W verstuurd, maar ook GS-brieven met addenda aan de colleges van B&W van de gemeenten Alphen aan den Rijn en Leiden en het Dagelijks Bestuur van regio Holland Rijnland. Deze colleges van B&W en dit Dagelijks Bestuur moeten als eersten worden geïnformeerd en in de gelegenheid worden gesteld een brief aan respectievelijk hun gemeenteraden en Algemeen Bestuur op te stellen. Voor het politieke proces is het van belang dat PS, gemeenteraden van Alphen aan den Rijn en Leiden en Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland gelijktijdig worden geïnformeerd. Met de gemeenten Alphen aan den Rijn en Leiden en regio Holland Rijnland is afgesproken dat alle partijen hun achterban (PS, gemeenteraden en Algemeen Bestuur Holland Rijnland) tegelijkertijd op 27 september 2022 informeren.

Van openbaarheid kan weer sprake zijn op 27 september 2022, de dag dat PS, gemeenteraden en Algemeen Bestuur van Holland Rijnland worden geïnformeerd.

Praktische uitwerking hiervan:

De brieven aan de gemeenten Alphen aan de Rijn en Leiden en de regio Holland Rijnland zijn gedateerd op 6 september 2022 en moeten zo spoedig mogelijk na het GS-besluit worden verstuurd. Om die reden is in dit GS voorstel de eindtermijn gelijkgesteld aan de GS-datum en wordt geadviseerd deze brieven ter vergadering te ondertekenen. Ook de

brieven aan de gemeente Zoeterwoude en het Ministerie van IenW, gedateerd 6 september 2022, kunnen direct worden verstuurd.

De brief aan PS (met 8 bijlagen inclusief 5 door GS getekende brieven) kan pas op 27 september 2022 worden verstuurd en is daarom gedateerd op 27 september 2022.

De Commissaris van de Koning is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de Commissaris van de Koning afgegeven machtiging wordt F. Zevenbergen, gedeputeerde Verkeer en Vervoer, gemachtigd tot ondertekening namens de provincie Zuid-Holland van:

- het Addendum bij Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Alphen a/d Rijn vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 en Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Rijnwoude vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 tussen Provincie Zuid-Holland en de gemeente Alphen aan den Rijn;
- het Addendum bij Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland - gemeente Leiden vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 mei 2013 tussen Provincie Zuid-Holland en de gemeente Leiden;
- het Addendum bij Bestuursovereenkomst provincie Zuid-Holland – Holland Rijnland vanwege het HOV-NET Zuid-Holland Noord d.d. 17 2013 tussen Provincie Zuid-Holland en de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 30 januari 2013 hebben PS een uitvoeringsbesluit genomen voor het project Spoorcorridor Leiden-Utrecht. Op 17 mei 2013 zijn in het kader van HOV-NET Zuid-Holland Noord de bestuursovereenkomsten ondertekend tussen de provincie en de betrokken gemeenten en Holland Rijnland en is ingestemd met de realisatie van o.a. de projecten Spoorcorridor Leiden-Utrecht, Spoorcorridor Alphen aan de Rijn-Gouda en Buscorridor Leiden-Katwijk-Noordwijk.

3 Proces

Sinds 2012 werken de provincie Zuid-Holland, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ProRail, NS, regio Holland Rijnland en alle gemeenten langs de lijn samen aan het project Spoorcorridor Leiden – Utrecht.

4 Participatie en rolneming

In alle onderzoeken en uitwerkingen worden zowel partijen betrokken waarmee een bestuursovereenkomst is gesloten, als andere relevante partners zoals het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ProRail en NS.

5 Communicatiestrategie

Met het nieuwsbericht “Overeenstemming over verdere verbetering treinverbinding Leiden – Utrecht” van 12 januari 2022 (n.a.v. de bereikte overeenstemming over de uitbreiding naar vier treinen per uur de hele dag, de ongelijkvloerse kruising Burgemeester Smeetsweg te Zoeterwoude en het nieuwe station Hazerswoude-Rijndijk) is al veel media aandacht geweest voor dit project. Nadat de addenda genoemd onder besluit 1, 3 en 5 door alle partijen zijn ondertekend, zal opnieuw actief worden gecommuniceerd over het project middels een gezamenlijke ondertekening.

